

Barraques de vinya del camí a Comelles

Castellnou de Bages

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Camí a Comelles
Emplaçament Si anem en direcció a Comelles, a 635m de la casa. Es troben situades a la banda esquerra del camí

Coordenades:

Latitud: 41.81723
Longitud: 1.80902
UTM Est (X): 401083
UTM Nord (Y): 4630169

Classificació

Número de fitxa 08062 - 4
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle XVIII-XX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Les parets comencen a deformar-se i hi podria haver perill d'ensorrament. A més, el sostre no està en bon estat.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 011A00004
Autoria de la fitxa Laura Llorens Travé i Jordi Tornés Bes
Data de registre de la fitxa: dt., 23/01/2007 - 01:00

Descripció

Combinació de dues barraques adossades construïdes amb pedra seca i de planta quadrangular. Aquestes es troben a l'interior d'un camp, prop del camí, i aprofiten el resguard d'un turonet. Les lloses dels murs estan enfalcades per pedres més petites, que serveixen de suport. Com és propi al Bages, la majoria de pedres es troben sense treballar. La coberta d'ambdues construccions és de volta cònica, feta a partir de filades de lloses planes que es van tancant cap a l'interior. Tal com explica Soler Bonet, "les pedres es col·loquen formant pendent cap a l'exterior per expulsar l'aigua" SOLER i BONET (1994:31). A més a més, s'observa un voladís que permet millorar el desaigüat. La volta de pedres està coberta per terra i pedres petites que en garanteixen la impermeabilitat. Les entrades a les barraques presenten una obertura rectangular amb una llinda de pedra que suporta el pes de la coberta. Cal observar que la barraca que es troba més a l'interior del camp té la llinda a tocar del voladís, mentre que a l'altra barraca la llinda està més avall.

Observacions:

Possiblement ambdues barraques no foren construïdes al mateix moment.

Història

El conreu de la vinya al Bages té uns orígens molt antics. Es creu que la suposada ciutat romana de Bakasis seria una peça clau a l'hora de donar una cronologia a aquest conreu al Bages. L'etimologia de Bakasis es troba relacionada amb Bacus, déu grec del vi i de l'embriaguesa, i d'aquí sorgeixen els noms Bagas, Baias, Bages o Baies, entre d'altres, documentats al segle X. La tradició del conreu de la vinya en aquesta comarca es mantindrà al llarg de l'Edat Mitjana seguint uns nivells de producció irregulars fins que, a l'entrada del segle XVIII, passa a ser un dels productes més importants per al desenvolupament de la zona. Al segle XIX passà a ser una de les comarques que produïa més vi de Catalunya. Però a finals d'aquest segle la fil·loxera, plaga provinent de França que afectava la vinya, es produí un gran retrocés del conreu i amb aquest una forta crisi social i econòmica. Tot i la implantació de ceps americans, que no patien els efectes de la fil·loxera, el conreu de la vinya no tornaria a assolir els mateixos índexs de producció al Bages, com és el cas de Castellnou de Bages. La majoria de les barraques de vinya i feixes que conserva el municipi daten d'aquest període anterior a la crisi de la fil·loxera. La seva construcció es relaciona estretament amb la vinya, ja que en llaurar el camp, la pedra seca que es treia s'utilitzava per fer les feixes o les barraques, que servien per aixoplugar el pagès, per guardar les eines, o bé, en alguns casos, residir-hi.

Bibliografia

- AA.VV. (2000). Les cabanes i els marges. 1r curset d'estiu sobre arquitectura popular. Associació Amics de l'Arquitectura Popular. Cervera.
- PLANS MAESTRA, Jaume (1994). Construccions de pedra seca a la comarca del Bages. Barraques de vinya... Secció d'Estudis del Centre Excursionista de la Comarca del Bages. Manresa.
- SOLER BONET, Josep (1994). Les barraques de vinya. Les construccions de pedra seca... Centre d'Estudis del Bages. Manresa.

